

3. Kirkon luottamusmiessopimus ja kirkon yhteistoimintasopimus

3.1. Luottamusmiessopimukseen ja yhteistoimintasopimukseen paikallista sopimista koskeva määräys

Kilpailukyky sopimuksen mukaiseen sopimusratkaisuun sisältyi sekä kirkon luottamusmiessopimuksen että kirkon yhteistoimintasopimuksen uudistaminen. Kumpaankin niistä sisällytettiin uusi määräys normaalilausekkeen mukaisesta paikallisesta sopimisesta sekä mahdollisuus siirtää asia Kirkon työmarkkinalaitoksen ja kirkon pääsopijajärjestöjen välillä neuvoteltavaksi silloin, kun yksimielistä neuvottelutulosta ei saavuteta paikallistasolla.

Kirkon luottamusmiessopimuksen mukaan paikallisesti sovittavia asioita ovat:

- 4 § 1 mom. Luottamusmiesten lukumäärä: Jos pääluottamusmiehen lisäksi asetettavaa luottamusmiestä/luottamusmiehiä asettaessa halutaan poiketa momentissa sanotuista lukumääristä, on asiasta sovittava paikallisesti.
- 4 § 4 mom. Luottamusmiesten asettamiseen liittyvä sopiminen: Momentin mukaan luottamusmiesten tehtäväjaosta ja mahdollisesta luottamusmieskorvauksesta on sovittava, jos pääsopijajärjestö esittää useamman kuin yhden luottamusmiehen valintaa. Luottamusmieskorvauksesta voidaan silloin 10 §:n 3 momentin mukaan sopia silloin siten, että KirVESTES 222 §:n ja liitteen 1 mukainen luottamusmieskorvaus jaetaan kaikkien luottamusmiestehtäviä hoitavien kesken tai että pääluottamusmiehelle maksetaan sanotun sopimusmääräyksen mukainen luottamusmieskorvaus ja muulle luottamusmiehelle määritellään muu korvaus.
- 9 § Luottamusmiehen ajankäyttö: Pykälän mukaan pääluottamusmiehen ja mahdollisten luottamusmiesten ajankäytöstä sovitaan paikallisesti. Huomattavaa kuitenkin on, että jos luottamusmiestehtävän hoitamiseen säännöllisenä työaikana tarvittava aika todetaan kahta tuntia lyhemmäksi ajaksi viikossa, luottamusmiestehtävät hoidetaan varsinaisten työtehtävien yhteydessä.
- 5 § 1 mom. Luottamusmiesvaali: Pykälän mukaan luottamusmiesvaali voidaan pitää työaikana ja –paikalla. Siitä miten se toteutetaan, sovitaan kuitenkin paikallisesti.
- 13 § Voimassaolo: Pykälän mukaan sopimuksen soveltaminen nyt tehtävässä oleviin pääluottamusmiehiin ja luottamusmiehiin aikaisemmin kuin heidän kuluessa oleva toimikautensa päättyy, voidaan toteuttaa asiasta paikallisesti sopimalla. Jollei asiasta sovita paikallisesti, 1.4.2014 voimaan tulleen kirkon luottamusmiessopimuksen mukaisesti asetetut pääluottamusmiehet ja luottamusmiehet jatkavat tehtävässään toimikautensa loppuun ja heihin sovelletaan 1.4.2014 voimaan tulleen sopimuksen määräyksiä.

Kirkon yhteistoimintasopimuksen mukaan paikallisesti sovittavia asioita ovat:

- 12 § 2 mom. Yhteistyötoimikunnan jäsenten lukumäärä: Pykälästä poistettiin yhteistyötoimikunnan jäsenmäärän alaraja. Toimikunnan jäsenmäärästä on pykälän mukaan sovittava paikallisesti. Paikallista sopimista rajoittaa määräys jäsenten enimmäismäärästä (enintään 12 jäsentä) ja määräys työnantajaedustuksen vähimmäismäärästä (vähintään neljä osan jäsenistä).
- 15 § 1 mom. Työsuojeluvaltuutettujen sekä varavaltuutettujen lukumäärä ja toimikausi: Eri henkilöstöryhmiä tai toiminnallisia kokonaisuuksia varten valittavasta omasta työsuojeluvaltuutetusta ja tämän kahdesta varavaltuutetusta on sovittava paikallisesti. Valinnan lukumääräedellytyksestä, vähintään 10 työntekijää/työsuojeluvaltuutettu, ei voida kuitenkaan sopia toisin.
- 16 § 1 mom. Vaalien järjestämisvastuu: Momentin mukaan työsuojeluvaltuutetun ja varavaltuutettujen vaalin ajasta ja paikasta sovitaan etukäteen työnantajan kanssa.

3.2. Kirkon luottamusmiessopimuksen eräät muut muutokset

Kirkon luottamusmiessopimukseen tehtiin paikallisen sopimisen lisäksi muita sisällöllisiä muutoksia. Niitä ovat:

- 3 § Luottamusmies: Laajennettiin pääluottamusmies-nimikkeen käyttöä. Nimikettä käytetään pääsopijajärjestön edustajakseen nimeämästä yhdestä luottamusmiehestä. Jos pääsopijajärjestö on nimenyt seurakuntaan vain yhden luottamusmiehen, on hän myös sopimuksen tarkoittama pääluottamusmies. Jos järjestö on asettanut useampia luottamusmiehiä, se nimeää yhden heistä pääluottamusmieheksi.
- 4 § Luottamusmiesten asettaminen: Pykälään otettiin uusi määräys useamman työnantajan yhteisestä luottamusmiehestä. Sen mukaan seurakunnissa voi olla yhteisiä luottamusmiehiä, joiden toimintapiiri käsittää kaksi itsenäistä seurakuntaa tai useampia seurakuntia. Edellytyksenä on, että asianomaiset seurakunnat ovat sopineet järjestelystä ja että asianomainen pääsopijajärjestö nimeää seurakuntien tekemän sopimuksen mukaisesti seurakunnille yhteisen luottamusmiehen.
- 6 § Luottamusmiehen tehtävät: Luottamusmiehen tehtäviin on lisätty toimiminen kirkon yhteistoimintasopimuksessa sovitulla tavalla yhteistyötoimikunnan jäsenenä.
- 10 § Luottamusmiehen korvaukset sekä KirVESTES 222 § Luottamusmiehelle maksettava korvaus ja liite 1, 6. Eräät henkilöstön edustajien etuudet: Luottamusmieskorvauksen maksaminen rajattiin koskemaan pääluottamusmiestä ja porrastettiin korvaus edustettavien lukumäärän mukaan. Lisättiin myös mahdollisuus sopia paikallisesti, että pääluottamusmiehelle maksettava luottamusmieskorvaus jaetaan kaikkien luottamusmiestehtäviä hoitavien kesken tai että pääluottamusmiehelle maksetaan KirVESTES:n 222 §:n ja liitteen 1 mukainen luottamusmieskorvaus ja muulle luottamusmiehelle määritellään muu korvaus.
- 11 § Luottamusmiehen koulutus ja etuudet koulutusajalta: Muokattiin koulutusta koskevaa määrystä. Sen mukaan luottamusmiehelle varataan työtehtävien mahdollistamissa rajoissa tilaisuus kehittää osaamistaan luottamusmiestehtävien hoitamisessa. Työnantaja voi soveltamisohjeen mukaan järjestää koulutusta, joka on omiaan lisäämään luottamusmiehen tietoja seurakunnan taloudellisesta tilasta, henkilöstöpolitiikasta sekä parantamaan hänen valmiuttaan toimia osaltaan seurakunnan toiminnan tuloksellisuuden edistämiseksi. Lisäksi soveltamisohjeen mukaan osa-aikaisesti työskentelevän luottamusmiehen luottamusmieskoulutukseen käyttämä aika otetaan huomioon tämän työaika-suunnittelussa.

Lisäksi tehtiin muita lähinnä teknisluontoisia muutoksia mm.

- 7 § Tietojen saantioikeus ja antovelvollisuus ja
- 8 § Luottamusmiehen asema.

Uudistettu kirkon luottamusmiessopimus tulee voimaan 1.2.2017. Sen soveltamisesta 1.4.2014 voimaan tulleen kirkon luottamusmiessopimuksen mukaisesti asetettuihin pääsopijajärjestöjen pääluottamusmiehiin ja luottamusmiehiin kesken näiden toimikauden sovitaan paikallisesti, ks. edellinen luku 3.1.

3.3. Kirkon yhteistoimintasopimuksen eräät muut muutokset

Kirkon yhteistoimintasopimuksen rakennetta ja asioiden järjestystä muokattiin merkittävästi 1.4.2014 voimaan tulleeseen sopimukseen nähden. Uutta on asioiden ryhmittely lukuihin, joita sopimuksessa on seitsemän, ja yhteistoiminnan jakaminen kahteen eri menettelyyn, joita ovat kehittämistoiminta (jatkuva yhteistoiminta) ja työvoiman käytön vähentämiseen liittyvä yhteistoiminta (tuta-menettely).

Tällä uudistuksella pyritään lisäämään sopimuksen sovellettavuutta ja kehittämään työnantajan ja työntekijöiden välistä vuorovaikutuksellista yhteistoimintaa sekä edistämään työntekijöiden osallistumista ja vaikuttamista työtä ja työpaikkaa sekä työn turvallisuutta ja terveellisyttä koskevien asioiden käsittelyyn. Peruslähdekohtana sopimuksessa on kuitenkin edelleen, että yhteistoiminnan piiriin kuuluvat asiat, jotka säilytettiin ennallaan, käsitellään yhteistoiminnassa ennen työnantajan niitä koskevaa ratkaisua. Jako asioiden välittömään ja edustukselliseen käsittelyyn on myös säilytetty ennallaan.

Sopimuksen sisällöllisistä muutoksista useimmat koskevat yhteistoimintaorganisaatiota (Luku 4) ja yhteistyötoimikuntaa (12 §):

- Pykälästä poistettiin yhteistyötoimikunnan jäsenmäärän alaraja. Toimikunnan jäsenmäärästä on sovitettava paikallisesti. Paikallista sopimista rajoittaa määräys jäsenten enimmäismäärästä (enintään 12 jäsentä) ja määräys työnantajaedustuksen vähimmäismäärästä (vähintään neljäsosan jäsenistä).
- Määräystä työntekijöiden edustajasta tarkistettiin. Yhteistyötoimikunnassa työntekijöiden edustajina toimivat jatkossa työsuojeluvaltuutetut ja pääsopijajärjestöjen pääluottamusmiehet.
- Lisäksi tarkistettiin määräystä toimikunnan puheenjohtajasta. Puheenjohtajana toimii työsuojelupäällikkö ja varapuheenjohtajana työntekijöiden edustajien keskuudestaan valitsema henkilö. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja voivat muodostaa puheenjohtajiston, joka mm. valmistelee kokouksen asialistan.
- Tehtiin myös muutos yhteistyötoimikunnan koollekutsumisaikaan. Sen kutsuu koolle puheenjohtaja vähintään viisi kalenteripäivää ennen kokousta tai niin pian kuin se on mahdollista.

Uusi kirkon yhteistoimintasopimus tulee voimaan 1.2.2017. Samalla kumoutuu 1.4.2014 voimaan tullut kirkon yhteistoimintasopimus. Kumotun sopimuksen mukaisesti valittu tai nimetty yhteistoimintaorganisaatio ja työsuojeluvaltuutettu ja varavaltuutetut jatkavat kuitenkin tehtävässään toimikautensa loppuun asti. Meillä on ollut nelivuotinen toimikausi päättyä vuoden 2017 lopussa.